

عنوان مقاله:

جایگاه خوشنویسی و خوشنویسان در جامعه عصر تیموری

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ و فرهنگ، دوره 4، شماره 84 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

وحید عابدین پور جوشقانی - کارشناس ارشد تاریخ ایران دوره اسلامی دانشگاه اصفهان

فریدون اللهیاری - دانشیار دانشگاه اصفهان

معصومه سمائی دستجردی - کارشناس ارشد تاریخ ایران دوره اسلامی دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

در طول تاریخ ایران پس از اسلام، سده ۹ ق را که مقارن با دوران حاکمیت تیموریان بر این سرزمین است می توان عصر رشد و شکوفایی انواع شاخه های هنری نظیر نقاشی، معماری، تذهیب، کتاب ارایی و موسیقی دانست. در زمینه خوشنویسی نیز رواج و تکامل خطوط مانند نستعلیق و تعلیق علاوه بر رونق بازار این هنر باعث شد تا خوشنویسی با فرهنگ ایرانی همگونی پایداری برقرار سازد. کارکردهای متعدد و مفید خوشنویسان و جایگاه قابل احترام آنان در جامعه عصر تیموری، قشرهای فرو دست را نیز به سمت فراگیری این هنر در درون نهادهایی که به امر آموزش خوشنویسی می پرداختند، سوق داد. از جمله کارکردهای سیاسی این قشرها می توان به فتحنامه نویسی، نوشتن ناشر شاهانه تاثیر بمحررانان خرباط بین المللی تیموریان اشاره نمود که در جایگاه دبیر و منشی به ایفای این وظایف می پرداختند. آموزش خوشنویسی، تربیت فنی و اخلاقی هنرآموزان، ترویج فرهنگ همدوستی، تولید محصولات فرهنگی، و القای ارزشهای دینی به ویژه در قالب مذهب تشیع از جمله کارکردهای فرهنگی آنان بودند. علاوه بر این ها خوشنویسان به مثابه یک صنف اجتماعی و در درون کارگاه های هنری، پاسخگوی سفارش های مردمی اعم از نگارش سنگ قبر، نوشتن قباله ها و سجلات و انشای نامه ها بودند. آموزش این هنر در درون نهادهایی همچون کتابخانه ها، مدارس، هنرستان ها، دبیرستان ها، دارالانشاها و مکتب ها صورت می گرفت. تحقیق حاضر سعی در تبیین کارکردها و جایگاه خوشنویسی و خوشنویسان و نهادها و مراکز مهم پرورش این هنر نظیر تبریز و شیراز و هرات با استفاده از روش توصیفی و تحلیلی و با تکیه بر اسناد خطی و منابع کتابخانه ای دارد.

کلمات کلیدی:

تیموریان، هنر، خوشنویسی، خوشنویسان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/542512>

